Tien than 02

Truyện Tiền Thân Đức Phật

Tien than 02

[BuddhaSasana] [Unicode Fonts]

Lược truyện Tiền thân Đức Phật

Hòa thượng Thích Đức Niệm

Phật Học Viện Quốc Tế, California, 1998

Xá-Lợi-Phất Niết Bàn Trước Phật

K hi biết đức Phật sắp vào Niết-bàn, tôn giả Xá-Lợi-Phất đã tận dụng khả năng thần thông trí huệ của mình giáo hóa vô số người phát tâm Bồ-đề tu học đạo giác ngộ, rồi chính tôn giả đến trước đại chúng nói lớn rằng: "Thưa chư đại chúng! Tôi không yên lòng nhìn thấy cảnh đức Như-Lai vào Niết-bàn". Nói xong, tôn giả Xá-Lợi-Phất bay lên hư không dùng lửa thần thông tự thiêu đốt mình, làm sáng rực cả bầu trời mà vào Niết-bàn.

Trước cảnh tượng lạ lùng khiến cho đại chúng ai nấy đều xúc động bàng hoàng thương tiếc, trầm lặng nhìn nhau, lắc đầu não ruột thầm than. Để giải tỏa không khí yên lặng nặng nề bao trùm nỗi hoài nghi trong lòng đại chúng, tôn giả A-Nan từ chỗ ngồi đứng dậy đến trước pháp tòa đảnh lễ đức Phật rồi kính cẩn thưa: "Bạch đức Thế-Tôn! Tại sao tôn giả Xá-Lợi-Phất lại vội vàng dùng lửa thần thông nhập diệt trước đức Thế-Tôn, việc làm khiến cho đại chúng đều sửng sốt xót xa thương tiếc như vậy? Cúi mong đức Thế-Tôn rủ lòng thương xót, vì giải tỏa sự nghi ngờ của đại chúng và chúng sanh đời sau mà giảng nói cho".

Đức Phật dạy rằng: "Nầy A-Nan! Chẳng những chỉ ngày nay Xá-Lợi-Phất nhập diệt trước khi Như-Lai vào Niết-bàn đâu, mà nhiều kiếp về trước ông ấy cũng đã làm như vậy rồi".

A-Nan thưa: "Bạch đức Thế-Tôn! Trong những kiếp quá khứa tôn giả Xá-Lợi-Phất cũng đã từng làm như thế, vậy việc ấy ý nghĩa như thế nào? Cúi xin đức Thế-Tôn dủ lòng từ bi giảng nói những nguyên nhân sâu xa đó để cho Đại-chúng dứt mối nghi ngờ".

Đức Phật bảo A-Nan rằng: "Nầy A-Nan! Ông hãy lắng nghe cho kỹ, cách đây hơn một kiếp A-tăng-kỳ, có vị quốc vương tên là Đại-Quang-Minh tu hạnh bố thí không nghịch ý. Hằng tháng nhà vua cho voi ngựa xe cộ chở thức ăn áo quần thuốc men đồ dùng ra bốn cửa thành bình đẳng bố thí cho những người thiếu thốn. Dân chúng các tiểu quốc đều đến nhận lãnh đồ bố thí của nhà vua. Đức bố thí của vua Đại-Quang-Minh đã khiến cho dân chúng bốn phương đều được ấm no, đất nước thái bình thạnh trị. Tiếng thơm đồn xa, khắp thiên hạ nức lòng ca ngợi ân đức của nhà vua. Lúc bấy giờ có vị Tiểu-vương nước láng giềng thấy sự thạnh trị hùng cường của nước Ba-La-nại và vua Đại-Quang-Minh được khắp nhân gian bốn phương thiên hạ tôn sùng ân đức như cha

mẹ, nên đem lòng ganh ghét oán thù.

Vị Tiểu quốc vương nước láng giềng nầy biết vua Đại-Quang-Minh tu hạnh bố thí bất nghịch ý, nên đã triệu tập quần thần hỏi rằng: "Nầy các khanh! Trong các khanh ai là người có thể vì ta đến kinh đô nước Ba-La-Nại để xin đầu nhà vua Đại-Quang-Minh đem về đây, ta sẽ trọng thưởng chức đệ nhất quan đầu triều và ngàn cân vàng". Quần thần đều im lặng, không ai dám nhận lãnh sứ mạng nguy hiểm ấy cả. Trước sự im lặng đó, khiến cho Tiểu-vương thất vọng buồn bực vô cùng.

Sau đó, Tiểu-vương lại truyền lại khắp trong nước rằng, ai đến thành Ba-La-Nại xin được đầu vua Đại-Quang-Minh đem về thì sẽ được trọng thưởng mười ngàn cân vàng. Lúc ấy có người Bà-la-môn nghe được phần thưởng quá to lớn như vậy sanh lòng tham, nên đã yết kiến Tiểu-vương, xin nhận lãnh xứ mạng đó. Tiểu-vương vô cùng mừng rỡ, liền ra lệnh cấp lương thực ngựa xe và thúc dục người Bà-la-môn gấp rút lên đường. Trải hơn tháng trời lên núi trèo đèo vượt rừng băng suối, người Bà-la-môn mới đến được nước Ba-La-Nại.

Khi người Bà-la-môn đến trước cửa thành Ba-La-Nại thì quả đất bỗng nhiên chấn động nứt nẻ, bầu trời u ám lạnh buốt, chim muông sợ hãi bay tứ tán, mặt trăng lu mờ, sao băng, tinh tú chuyển động mất vị trí, suối hồ ao giếng cạn khô, hoa quả héo sầu, cây lá vàng úa rơi rụng, hiện tượng tiêu điều thê thảm hiển bày khắp cả nước Ba-La-Nại, khiến cho dân chúng kinh hãi lo âu.

Lính gác cửa thành thấy kẻ lạ Bà-la-môn vừa đến thì xuất hiện nhiều hiện tượng suy đồi kinh hoàng, nên hỏi người Bà-la-môn về xuất xứ từ đâu và mục đích đến đây để làm gì? Người Ba-la-môn kể lể nỗi cực khổ đã trải qua trên đường đi từ tiểu quốc lân bang đến đây. Và y đến chỉ mong được yết kiến vua Đại-Quang-Minh để trình bày việc quan trọng. Dù mấy lần quan giữ cửa gạn hỏi việc quan trọng ấy là việc gì, người Bà-la-môn vẫn giữ bí mật không nói ý định của mình, mà chỉ nằng nằng nài nỉ xin được yết kiến Đại-vương. Lính gác cửa thành vẫn quyết không cho vào. Người Bà-la-môn quyết tâm đứng ngoài cửa thành suốt bảy ngày đêm, và cuối cùng nói sự thật ý định của mình là, nghe Đại-vương Quang-Minh tu hạnh bố thí bất nghịch ý, tiếng thơm đồn xa, nên đến đây ra mắt để được xin cái đầu của Đại-vương.

Vừa nghe, quân lính gác thành nổi khí xung thiên, giận dữ đánh đuổi quát mắng, nếu không có sự can gián kịp thời thì người Bà-la-môn không toàn tánh mạng. Thấy vậy, viên tướng ngự lâm quan đem việc xảy ra ngoài cửa thành trong bảy ngày qua tâu với vua Đại-Quang-Minh. Nhà vua nghe kể xong đầu đuôi câu chuyện, liền hạ lệnh quân gác cửa thành cho người Bà-la-môn vào triều ra mắt.

Người Bà-la-môn quỳ trước bệ rồng giả vờ khóc lóc kể lể về nỗi khổ cực hiểm nguy trên đường đi, nỗi nhục nhã bị quân lính giữ thành hành hạ bảy ngày qua. Người Bà-la-môn tiếp tục lạy lục lia lịa, khóc than khẩn thiết thưa: "Dù vậy cũng không quản ngại. Kẻ tiện dân nầy từ xa đến đây được yết kiến Đại-vương là vạn phúc lắm rồi! Dù có bao khổ nhục đi nữa cũng chẳng đáng gì. Chỉ mong Đại-vương thương tình hứa khả cho xin một điều duy nhất thôi, thì kẻ tiện dân cũng thỏa nguyện lắm rồi".

Vua Đại-Quang-Minh phán rằng: "Điều gì, nhà ngươi cứ nói tự nhiên, đừng e sợ".

Người Bà-la-môn vận dụng khổ nhục kế thiểu não với giọng khẩn thiết run run thưa: "Tâu Đại-vương! Đức độ nhân từ cao cả của Đại-vương rộng lớn vang lừng bốn phương thiên hạ đều tôn sùng ngưỡng mộ bái phục. Hạnh tu bố thí bất nghịch ý của Đại-vương mười phương thánh thần trời đất đều chứng giám. Đức độ nhân từ của Đại-vương chỉ có một không hai trên đời. Tiện dân từ vạn dặm lặn lội gian nan, cam chịu vô cùng cực khổ đến đây, chỉ mong được Đại-vương mở lượng hải hà mà bố thí đầu của Đại-vương, thì ơn mưa móc cứu nhân độ thế của Đại-vương, thật vô lượng vô biên, tiện dân nầy nghìn triệu kiếp ghi xương khắc cốt không dám quên".

Người Bà-la-môn vừa dứt lời, các vị đại thần nhìn nhau, nhao nhao lớn tiếng, nổi giận, căm tức cực độ. Muốn lôi cổ người Bà-la-môn ra chém đầu ngay.

Nhưng vua Đại-Quang-Minh vẫn thái độ ung dung trầm tĩnh từ hòa can gián quần thần: "Này các khanh! Các khanh đừng làm nghịch ý người".

Rồi nhà vua quay sang dùng lời hiền hòa an ủi người Bà-la-môn. Người Bà-la-môn được thế lại tỏ ra thảm não khẩn thiết quỳ tâu tiếp: "Muôn tâu Thánh-lượng! Ân đức bố thí bất nghịch ý của Thánh-thượng bốn phương thiên hạ xa gần ai nấy cũng nức lòng khâm phục ca tụng tôn sùng ngưỡng mộ. Cho dù kẻ tiện dân nầy có chịu gian nan mất mạng mà được Đại-vương bố thí bất nghịch ý, thì kẻ tiện dân nầy còn gì sung sướng phước đức cho bằng".

Nghe người Bà-la-môn nói xong, nhà vua trầm tư suy nghĩ: Từ vô thỉ kiếp đến nay, ta đã bao lần sanh tử tử sanh cũng chỉ vì tham tiếc cái thân nầy. Nay ta vì hoàn thành hạnh nguyện bố thí bất nghịch ý, để cầu đạo quả Vô-thượng Bồ-đề phổ độ chúng sanh, thì có xá gì cái thân ô uế giả tạm nầy mà tiếc? Suy nghĩ một hồi, rồi nhà vua nói với người Bà-la-môn rằng: "Ngươi yên tâm, không có gì trở ngại. Ta sẽ làm cho ngươi toại nguyện. Xin hãy chờ ta trong vòng bảy ngày để ta có thời gian sắp đặt người giao phó ngôi vua, phu nhân, thái tử và quốc thành, rồi ta sẽ tặng đầu ta cho".

Quần thần và phu nhân, thái tử cùng hoàng tộc nghe nhà vua quyết định đem đầu cho người Bà-la-môn, tất cả đều vô cùng xúc động bỏ ăn mất ngủ lăn lộn khóc lóc thở than, tìm đủ mọi cách can gián nhà vua nên bỏ ý định. Cùng lúc ấy, hơn năm trăm vị đại thần uất hận đau khổ đập mình xuống đất than thở, họ muốn phanh thây nuốt sống người Bà-la-môn kia. Họ hỏi tại sao người Bà-la-môn không xin châu ngọc vàng bạc quý báu mà lại cứ nằng nằng nài nỉ xin cho được cái đầu máu mủ làm gì? Họ thương lượng với người Bà-là-môn muốn đổi cái đầu làm bằng bảy thứ báu kim cương thay vì đầu của nhà vua, để cho người Bà-la-môn được giàu sang đời đời. Nhưng thuyết phục dẫn dụ thế nào đi nữa, người Bà-la-môn cũng đều từ chối, chỉ nhất quyết xin cho được cái đầu của vua Đại-Quang-Minh mà thôi.

Mặc dù quần thần, phu nhân, thái tử và hoàng tộc khóc lóc lạy lục van xin, nhưng nhà vua lòng đã quyết nói: "Nay ta vì các người và hết thảy chúng sanh mà xả thân bố thí, không vì lý do gì làm ngăn cản hạnh nguyện bố thí bất nghịch ý của ta".

Nói rồi, nhà vua chấp tay thành kính hướng về bốn phương đảnh lễ phát nguyện: "Kính lạy mười phương chư Phật, chư vị Bồ-Tát từ bi thương sót chứng minh gia hộ cho con được trọn thành hạnh nguyện". Nói xong, tự tay cắt lấy đầu trao cho người Bà-la-môn. Ngay lúc đó, trời đất rúng động, trên hư không nhạc trời chúc tụng, mưa hoa rải khắp trên mình nhà vua.

Đang trong lúc nhà vua thành tâm lễ lạy mười phương, phát nguyện thực hành hạnh bố thí bất nghịch ý, thì trong quần thần có vị đệ nhất quan đầu triều không nhẫn tâm nhìn thấy cảnh tượng đau lòng của nhà vua xả thân cắt đầu bố thí một cách đau đớn, nên vội vào phòng riêng một mình tự sát trước khi vua Đại-Quang-Minh thực hành tâm nguyện đầu. Và trải qua nhiều kiếp, tôn giả Xá-Lợi-Phất thực hành tâm nguyện chết trước ta như thế, chứ nào phải chỉ riêng trong kiếp nầy!"

Nói đến đây, đức Phật bảo ngài A-Nan rằng, vị quan đệ nhất đại thần đó chính là tiền thân Xá-Lợi-Phất. Kẻ Bà-la-môn kia là tiền thân Đề-Bà Đạt-Đa. Còn vua Đại-Quang-Minh chính là tiền thân của Thích-Ca Như-Lai ta đây vậy.

[Mục lục][Chương kế]

[Thư
Mục chính]
Last
updated: 09-04-2000
Web
master: binh_anson@yahoo.com
binh_anson@hotmail.com

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.